

**N/R Dragan Pejović, direktor
Regulatorna agencija za elektronske komunikacije
i poštanske usluge („RATEL“)**

Palmotićeve 2
11000 Beograd

U Beogradu, 27. oktobra 2021. godine

**Predmet: Komentari na Nacrt Pravilnika o prenosivosti broja za usluge
koje se pružaju preko javnih mobilnih komunikacionih mreža**

Poštovani gospodine Pejoviću,

U skladu sa pozivom RATEL-a da se u okviru javnih konsultacija dostave komentari o Nacrtu Pravilnika o prenosivosti broja za usluge koje se pružaju preko javnih mobilnih komunikacionih mreža (u daljem tekstu kao: Nacrt Pravilnika), A1 Srbija d.o.o. Beograd (**u daljem tekstu: A1 Srbija**) u nastavku dopisa dostavlja svoje sugestije i komentare na objavljenu verziju Nacrta Pravilnika.

A1 Srbija koristi ovu priliku da izrazi zadovoljstvo u pogledu napora RATEL-a usmerenih ka donošenju novog Pravilnika koji predstavlja značajno unapređenje postupka prenosa broja u odnosu na odredbe postojećeg Pravilnika. U tom smislu snažno podržavamo što skorije usvajanje predloženog Nacrta Pravilnika.

Komentari A1 Srbija izneti u ovom dopisu usmereni su u pravcu stvaranja uslova za dalji razvoj prenosivosti broja za usluge mobilne telefonije, a sve u cilju kvalitetnijeg i efikasnijeg sprovođenja ovog postupka, kako za same pretplatnike (korisnike), tako i za operatore.

Imajući u vidu činjenicu da regulatorni okvir uveliko opredeljuje i usmerava pravac razvoja određene grane industrije, nadamo se da ćete uvažiti zapažanja i mišljenje A1 Srbija koja vam dostavljamo u nastavku i koja s jedne strane podržavaju predviđena rešenja i dodatno predlažemo manje izmene.

I. Efikasniji i kraći proces prenosa broja

Nacrtom Pravilnika u članu 9. stav 2. predviđen je rok od **jednog radnog dana** za postupak provere ispunjenosti uslova za prenos broja i slanja obaveštenja operatoru primaocu broja i centralnoj bazi, i u slučaju kada je zahtev za prenos broja podnet sa tačno određenim datumom, dok se članom 10. stav 2. predviđa rok od trenutka kada je operator davalac broja prihvatio prenos broja, do izvršenja ovog prenosa, koji ne može biti duži od **jednog radnog dana**, osim u slučaju kada je zahtev za prenos broja podnesen sa tačno određenim datumom.

Kako je A1 Srbija i ranije isticao, a što je zapaženo i u radu sa korisnicima, postojeći rok 2+2 (ukupno 4) radna dana za prenos broja predstavlja prilično dug vremenski period kako za korisnike, tako i za operatore, tako da snažno pozdravljamo skraćenje roka na 1+1 radni dan.

Kako Universal Service Directive 2009/136/EC od 25. novembra 2009. godine i Direktiva o evropskom zakoniku o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu: EECC) predviđaju

da se prenos brojeva i njihovo naknadno aktiviranje izvrši u najkraćem mogućem roku, u svim zemljama EU postoji jasna tendencija da se rokovi za prenos brojeva maksimalno skrate, te se u proseku na nivou zemalja EU proces prenosa broja sprovodi u roku od najviše jednog radnog dana.

Imajući u vidu efikasnost procesa prenosa broja u zemljama članicama EU i s obzirom da Republika Srbija radi na usaglašavanju propisa RS sa regulativom EU, nameće se i potreba za usaglašavanjem propisa iz oblasti elektronskih komunikacija. **Stoga, A1 Srbija pozdravlja činjenicu da se odredbama Nacrta Pravilnika prati trend koji je već uveliko rasprostranjen i prihvaćen u zemljama EU.**

II. Smanjenje naknade

Nacrtom Pravilnika u članu 18. stav 2. predviđeno je da je operator primalac broja dužan da plati naknadu u iznosu od **200,00 dinara**, bez poreza na dodatnu vrednost, operatoru davaocu broja, po izvršenom prenosu broja.

A1 Srbija pozdravlja činjenicu da je predmetnim Nacrtom Pravilnika smanjena inter-operatorska naknada, kao i činjenicu da je RATEL uvažio ranije sugestije operatora u pogledu smanjenja ove naknade.

U skladu sa tim želimo da istaknemo nekoliko činjenica koje opravdavaju smanjenje ove naknade.

Ukazujemo na to da je postojeća naknada od 1.000,00 dinara bez PDV-a neopravdano visoka i da predstavlja ozbiljan teret za operatora primaoca broja, naročito kada uporedimo ovu naknadu sa visinom naknada u zemljama u regionu i EU. Tako u slučaju prenosa 1000 brojeva kod poslovnog korisnika, operator primalac broja je dužan da operatoru davaocu broja plati čak milion dinara iako ne postoje nikakvi tehnički razlozi koji opravdavaju tako visok trošak za količinu prenetih brojeva.

Primeru radi, a prema izveštaju Evropske komisije broj 52010SC0630 od 25. avgusta 2010. godine, u zemljama poput Mađarske, Nemačke, Italije, Holandije, Poljske, Španije, Estonije, Litvanije, naknada za prenos brojeva između operatora se uopšte ne plaća.

U pogledu regiona, Hrvatska je donošenjem izmena i dopuna Pravilnika o prenosivosti broja u potpunosti ukinula inter-operatorsku naknadu za prenos broja, dok Rumunija, iz godine u godinu smanjuje iznos ove naknade.

Ovim putem želimo da ukažemo na to da je, pored smanjenja visine inter-operatorske naknade, neohodno odredbe Nacrta Pravilnika dopuniti na taj način što bi se ukupna visina te naknade, u slučaju poslovnih korisnika, ograničila na maksimum 50 brojeva.

Primeru radi, u nekim zemljama koje su zadržale u svojoj regulativi inter-operatorsku naknadu za prenos broja, kao što je Portugal, postoji ograničenje u visini naknade u odnosu na broj prenosa. Drugim rečima, u Portugalu je predviđena jedna cena za prenos brojeva u bloku od 10 do 100, a druga cena za prenos preko 100 brojeva.

III. Penali za kašnjenje

Nacrtom Pravilnika u članu 13. stav 2. predviđeno je da pretplatnik (korisnik) ima pravo na naknadu u slučaju kada operator davalac i/ili operator primalac broja ne ispune rokove za

A1 Srbija d.o.o.

Milutina Milankovića 1ž, 11070 Novi Beograd, Srbija
Matični broj 20220023; PIB 104704549

prenos broja iz ovog pravilnika. Za pravna lica ova naknada iznosi 200 dinara, a za fizička lica 1000 dinara po broju za svaki dan kašnjenja, dok je stavom 2. istog člana predviđeno da ukoliko trenutak isključenja broja nastupi nakon zahtevanog datuma od strane korisnika, a pod uslovom da korisnik nije kriv za kašnjenje, operator davalac broja sav trošak preuzima na sebe i ne može taj period da naplati korisniku.

A1 Srbija pozdravlja činjenicu da se Nacrtom Pravilnika uvode svojevrsni penali za operatore u slučaju kašnjenja u prenosu broja, jer će se na taj način operatori motivišu da ovaj postupak završe u što kraćem roku, te ove odredbe imaju za cilj da dodatno utiču na efikasnost celokupnog postupka.

Međutim, smatramo da je visina predmetne naknade opredeljena u neopravdano visokom iznosu, posebno u pogledu poslovnih korisnika. S toga, smatramo da bi bilo celishodno da se predmetni član Nacrta Pravilnika dopuni odredbama kojima bi se uvelo ograničenje u pogledu mogućnosti naplate ove naknade – i to u pogledu određivanja maksimalnog iznosa naknade i određivanja maksimalnog perioda za koji se ova naknada može zahtevati.

Primera radi, prema Izveštaju Cullen International broj CTTEEU20210088 od 22. septembra 2021. godine (u daljem tekstu: Izveštaj od 22. septembra 2021. godine), u zemljama članicama EU koje su u svoje domaće zakonodavstvo implemetirale odredbe EECC-a, predviđene su naknade koje korisnici mogu zahtevati, s tim da je ukupan iznos ovih naknada ograničen:

- U Češkoj Republici naknada za kašnjenje je određena u rasponu od 100,00 CZK (3.90 €) do maksimalno 1.000,00 CZK (39,00 €);
- U Francuskoj je naknada opredeljena u iznosu od 20% od iznosa mesečne pretplatničke naknade po danu do ispunjenja zahteva za prenos;
- U Italiji naknada za kašnjenje opredeljena je u iznosu 2,50 € za svaki dan kašnjenja ali najviše u iznosu od 50 € ukoliko kašnjenje traje duže od dva radna dana.

Imajući u vidu navedeno, A1 predlaže da se u Nacrt Pravilnika uvrsti ograničenje koje bi se odnosilo na maksimalni iznos naknade u slučaju neblagovremenog prenosa broja, kao i da se uvrsti naknada koju operator primalac broja može zahtevati od operatora davaoca broja u slučaju kašnjenja u prenosu broja koji je izazvan od strane operatora davaoca broja.

Ukoliko su Vam potrebna dodatna pojašnjenja ili informacije, stojimo Vam na raspolaganju.

S poštovanjem,

Marko Jović
Direktor opštih poslova
A1 Srbija

